

afz. Postbus 2894, 1000 CW Amsterdam

De Wordvoerders van de Tweede Kamer inzake de JBZ-
Raad

Landelijk Bureau

Jacques Veltmanstraat 463

Postbus 2894

1000 CW Amsterdam

Telefoon (020) 346 72 00

Helpdesk (020) 346 72 50

Fax (020) 617 81 55

www.vluchtelingenwerk.nl

info@vluchtelingenwerk.nl

datum 24 mei 2005

betreft JBZ-Raad van 2 en 3 juni 2005

Geachte mevrouw, mijnheer,

Met het oog op het overleg in uw Kamer inzake de JBZ-Raad op 25 mei a.s. vraagt VluchtelingenWerk Nederland graag uw aandacht voor het volgende.

1. Samenwerking met Libië

Wij merken op dat in de geannoteerde agenda wordt aangekondigd dat de ontwerp-Raadsconclusies nog in een aanvullende geannoteerde agenda aan uw Kamer zullen worden meegedeeld. Op dit moment zijn de ontwerp-Raadsconclusies helaas nog niet bekend.

VluchtelingenWerk Nederland maakt zich ernstig zorgen over samenwerking met Libië op het gebied van migratie en grensbewaking. Bij de samenwerking, structureel of *ad hoc*, dienen vluchtelingrechtelijke en mensenrechtelijke waarborgen voorop te staan. Zoals bekend, is Libië niet aangesloten bij het Vluchtelingenverdrag. Uit het rapport naar aanleiding van Technische missie naar Libië van 4 april j.l.¹ blijkt dat geen enkele structuur aanwezig is voor de bescherming van vluchtelingen. UNHCR heeft geen toegang tot centra waar vreemdelingen worden opgevangen of gedetineerd. Libië ontwikkelt bovendien een terugkeerbeleid. Uit bijlage 2 bij het rapport blijkt reeds van talrijke groepsgewijze uitzettingen vanuit Libië naar landen waar mensenrechtenschendingen veelvuldig voorkomen. De gevaren voor refoulement van vluchtelingen door Libië moeten hierom reëel worden geacht. Er is daarbij sprake van ernstige aantastingen van fundamentele rechten van vluchtelingen en vreemdelingen in Libië, waaronder willekeurige detentie onder erbarmelijke omstandigheden voor onbepaalde tijd.

---

¹ (op www.statewatch.org)

datum 24 mei 2005

betreft JBZ-Raad van 2 en 3 juni 2005

Initiatieven van individuele lidstaten, waarbij bescherming van vluchtelingen en respect voor mensenrechten ernstig dreigen te worden aangetast, dienen kritisch te worden gevolgd. Uit het rapport naar aanleiding van de technische missie blijkt dat een aantal EU-lidstaten, met name Italië, reeds concreet samenwerkt met Libië, onder andere op het gebied van grensbewaking. Gezien de ontbrekende waarborgen voor vluchtelingen in Libië zijn dergelijke initiatieven onverantwoord. Dat geldt evenzeer de verwijdering van migranten, en mogelijk vluchtelingen, vanuit de EU naar Libië. Wij verwijzen met name naar de groepsgewijze uitzettingen vanuit Lampedusa door Italië in 2004 en 2005.

De situatie in Noord-Afrika en de Middellandse Zee voor vluchtelingen en de toegang tot bescherming in de EU dienen naar onze mening hoge prioriteit te krijgen op de EU-agenda. Met de buitengrenslanden Griekenland, Cyprus, Malta, Italië en Spanje moeten in eerste instantie Europese oplossingen worden gezocht. Deze landen dragen enerzijds een grote last vanwege de druk op hun buitengrenzen, maar laten anderzijds hun nationale standaarden steeds verder zakken. Hierdoor exporteren deze EU-landen slechte asielpraktijken, uitzettingspraktijken en detentiepraktijken naar Noord-Afrika en verliezen Europese initiatieven om in Noord-Afrika de mensenrechten- en asielsituatie te verbeteren veel van hun geloofwaardigheid.

2. Actieplan ter implementatie van het Haags Programma

In de Mededeling van de Commissie van 10 mei (COM (2005) 184) worden op basis van het Programma van Den Haag 10 prioriteiten gegeven voor de samenwerking op het gebied van Veiligheid, Vrijheid en Recht. Hieronder valt ook een '*common asylum area*', waarbij de humanitaire traditie en het respect voor internationale verplichtingen voorop moeten staan. Bij de eerste globale uitwerking in de Mededeling wordt gesproken van:

- a) een evaluatie van de instrumenten van de eerste fase en het indienen van tweede fase-instrumenten;
- b) versterkte administratieve samenwerking tussen nationale diensten;
- c) fondsen voor het behandelen van asielverzoeken en opvang;
- d) de noodzaak van een studie naar (mogelijkheid en wenselijkheid van) het gemeenschappelijk behandelen van asielverzoeken;
- e) het ontwikkelen van regionale beschermingsprogramma's.

VluchtelingenWerk Nederland acht het van groot belang dat op deze doelen vooruitgang wordt geboekt. Noodzakelijke voorwaarde is dat bescherming van vluchtelingen,

datum 24 mei 2005

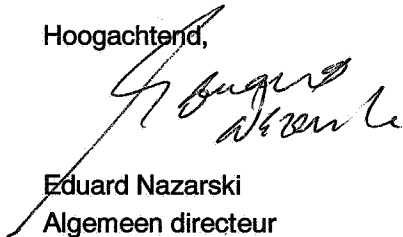
betreft JBZ-Raad van 2 en 3 juni 2005

respect voor mensenrechten en Europese en internationale *burden sharing* voorop staat. Dit geldt ook voor andere onderdelen van het Programma van Den Haag, zoals grensbewaking en het beheren van migratiestromen. In Europese stukken worden deze uitgangspunten weliswaar beleden, maar zij zijn allesbehalve in de praktijk van de lidstaten of in Europese instrumenten - met name de Richtlijn inzake asielprocedures - te vinden. Wij herinneren in dit verband aan de uitgangspunten van Tampere:

The European Council reaffirms the importance the Union and Member States attach to absolute respect of the right to seek asylum. It has agreed to work towards establishing a Common European Asylum System, based on the full and inclusive application of the Geneva Convention, thus ensuring that nobody is sent back to persecution, i.e. maintaining the principle of non-refoulement.

Wij hopen dat de minister deze uitgangspunten wil uitdragen én in de praktijk wil brengen.

Hoogachtend,

Eduard Nazarski
Algemeen directeur